

## Billedhuggeren Gunnar Hammerich og Ærøskøbing

En fremmed kom til byen, krænkede den –  
og blev dens æresborger.

Af *Tove Kjærboe*

En sommerdag i 1913 kom en ung mand til Ærøskøbing fra Svendborg, og hertil returnerede han et par timer senere. Han var nemlig i handelslære hos Baagø & Riber i Svendborg og havde taget sig en fridag. Han blev aldeles betaget af Ærøskøbings gammeldags miljø med de brolagte gader, gamle gaslygter, senbarokhuse med udskårne døre, og selv om han kun var 20 år, vidste han, at her ville han eje et hus. Hvad han ikke vidste var, at han skulle komme til at eje 4 huse samt en biograf og desuden blive byens første æresborger.

Hans navn var Gunnar Hammerich. Han var født i København 11. juli 1893 som en søn af ingeniør og etatsråd Holger Aagaard Hammerich, national-liberal folketingsmand og en betydelig medarbejder ved anlæggelsen af Københavns frihavn med Langelinie og ved ordningen af de københavnske banegårdsforhold. Hans mor, Pauline Mølmark, var lægedatter fra Svendborg, så det var nok hende, der havde fået ideen med lærepladsen i denne by. Inden Gunnar Hammerich kom til Svendborg, havde han taget studentereksamen og gennemgået Kunstakademiets byggetekniske afdeling, da han tænkte på at blive arkitekt. Men familien afgjorde i første omgang, at han skulle gå handelsvejen, dels fordi der var muligheder for, at han kunne arve et stort, kendt trikotagefirma, hvis ejer var ven med etatsråden og endvidere var barnløs, dels fordi etatsråden fandt, at det kunne være nok med én kunstner blandt de 7 børn. Hans datter Magdalene (f. 1885- d. 1967) var allerede uddannet på akademiet og var en udmærket malerinde.

Vel hjemme igen i København tog Gunnar Hammerich examen fra Købmandsskolen, men faget morede ham ikke, og hans far sagde en dag: »Jeg har ladet mig fortælle, at du nu vil være billedhugger, men da du jo har fået en examen, kan du så gøre som du vil«. Og Gunnar Hammerich kom atter på Kunstakademiet, denne gang i billedhuggerklassen, hvorfra



*Portræt af Gunnar Hammerich, malet 1931 af Jacob Jørgensen. Hænger på Ærøskøbing Rådhus. Skænket af fru Kristine Hammerich.*

han fik afgang 1916 – da var faderen død – og samme år købte han sit første hus i Ærøskøbing, nemlig et to-etages bindingsværkshus på hjørnet af Brogade og Gyden. Det blev ledigt ved »Kondolørenkens« død og var bygget ca. 1803. Hammerich havde lige fra barndommen været samler. Han samlede på meget forskelligt: bøger (1. udgaver), autografer, frimærker, oldsager, insekter, planter og udstoppede fugle, og da han nu var blevet husejer, opgav han alle andre samleobjekter til fordel for gamle møbler, husgeråd, glas, kobber og fliser. Da han trods alt havde fået noget ud af handelsuddannelsen og desuden havde et enormt personkendskab, havde familie og venner overalt, var det en smal sag for ham at skaffe sig de antikviteter, han havde brug for til indretning af sit feriehus. Allerede 1919 fik han et nabohus, mindre og yngre end hjørnehuset, og i 1921 erhvervede han det bindingsværkshus, som var sammenbygget med hjørnehuset og havde samme højde og længde. Han havde nu tre sammenbyggede ejendomme og fik senere et have- og gårdparti på et selvstændigt matrikelnummer, således, at hele komplekset var på 4 matrikler – det, der i dag hedder »HAMMERICHs HUS«.

Nu skulle Hammerich jo også skaffe sig et navn som kunstner, og flittig som han var, udstillede han allerede 1918 på Charlottenborg som 25 årig og foretog flere studierejser i Europa. 1923-27 var han i Brasilien og Argentina, hvor han fik en masse at bestille. Han kom strax til at modellere danskere, der havde slået sig ned i Sydamerika og var blevet velhavende, og gennem dem kom han i forbindelse med de højere kredse og kom til at modellere politikere, militærpersoner og de øverste inden for kirken. Han havde let ved sprog og havde da også lært sig spansk og portugisisk. For sin egen fornøjelse modellerede han en indiansk høvding og indianske smådreng.

Inden han rejste til Sydamerika, havde Hammerich haft feriehuse i 6-7 år og fået venner på Ærø. Det var enkelte af de »indfødte« og andre folk med feriehuse, men først og fremmest de to lokale og fastboende kunstnere, malerne Jacob Jørgensen (min far) og Sophus Paulsen. De to havde truffet hinanden på Teknisk Skole i Odense, hvor de som lærer havde den navnkundige Tersløse, der anbefalede dem begge »at lægge op til Akademiet« som det hed, og de blev begge antaget. Sophus Paulsen var den første, der kom til Ærø, og da min mor døde i 1915 (vi boede i Kerterminde), opfordrede Sophus Paulsen far til at flytte til Ærøskøbing, hvor han »absolut kun ville blive i 2 år«, men han blev der i 33 år, til sin død i 1948. Selv om både Sophus Paulsen og far var en del ældre end Hammerich og endvidere var uhelbredelige provinsianere, knyttede kunsten alligevel de tre sammen i et venskab, der varede, til døden først tog Sophus Paulsen i 1935 og 13 år senere far.

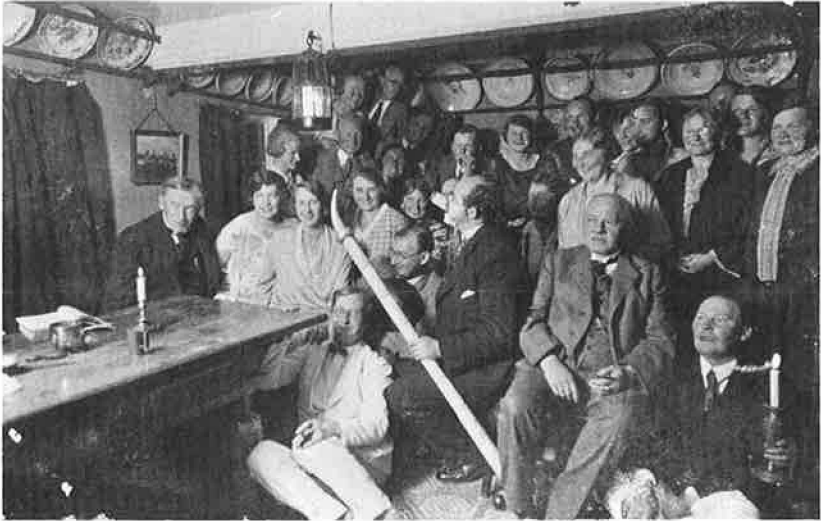
Hammerich var et udpræget selskabsmenneske, og fra sit hjem med 6 søskende og en masse familiemedlemmer, der ofte kom på besøg, var han vant til at være omgivet af mange; det var næsten en livsbetingelse for ham. Og som en af hans søskende fortalte mig: Af en eller anden grund (måske forkælelse af den yngste dreng) skulle der altid gøres et stort nummer ud af netop hans fødselsdag, og da han så kom hjemmefra, kunne han slet ikke udholde en stiltfærdig fødselsdag, så derfor inviterede han kreti og pleti fra fjern og nær til fest d. 11. juli, hvor end i verden han opholdt sig. Således også i Ærøskøbing. Og her kommer vi til noget meget centralt i Gunnar Hammerichs liv: *festivitas!* Snak og latter, sang og bægereklang til den lyse morgen. Noget de gode Ærøskøbingborgere absolut ikke syntes om. Man var vant til ro om natten; man tog hensyn til



*De to sammenbyggede huse  
fra 1803. Gadedøren er en  
kopi, dørhammeren er fra  
Italien.*

naboerne, som man nu gør i de små byer. Desuden vidste man heller ikke, hvem der var gæster i »det røde hus«. Sådant en masse »fremmed ski'e« gav utryghed. Fremmed ski'e er ærøboernes udtryk for uønskede ikke-ærøboer. Men efterhånden som også »indfødte« blev indlemmet i kunstnerløjerne og kunne berette, at det slet ikke gik så vildt til, som man troede, blev Hammerich mere estimeret.

Sommeren igennem var der en glidende strøm af gæster i »det røde hus på hjørnet«. Alle vidste, hvad *det* var for et hus, og hvilket hjørne det drejede sig om. Mange kendte kunstnere, malere, billedhuggere, digtere, skuespillere og musikere, folk i store stillinger og kendt af det halve København og folk i stillinger, som almindelige mennesker ikke anede, hvad var. Store forretningsfolk og videnskabsmænd. Smukke og livlige kvinder.

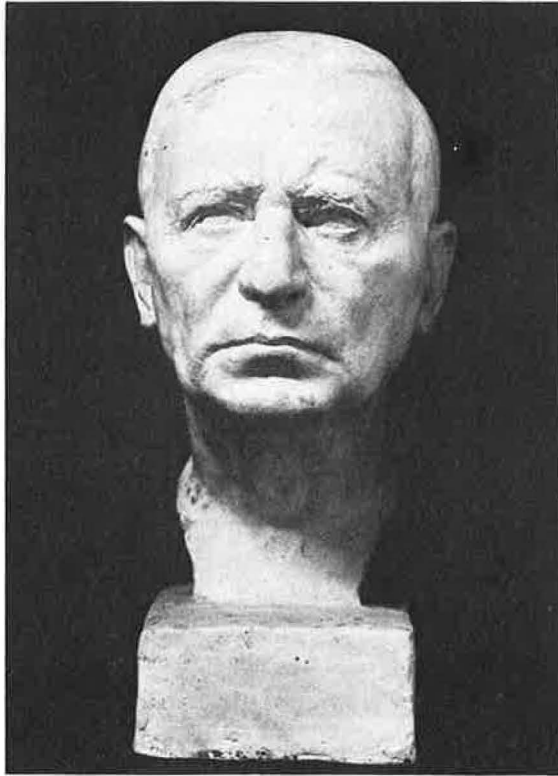


*Fødselsdagsfest 1. juli 1929. I »det røde hus«. Hammerich sidder på gulvet i tropetøj. I midten billedhuggeren Arnoff Thomsen. Han var altid bange for at blive smittet, og derfor drillede vennerne ham ved at sørge for en maske og et kæmpe-termometer – for en sikkerheds skyld.*

Hammerich tilhørte den københavnske overklasse, og han vidste det, men det hindrede ham ikke at drikke et glas vin med gadefejeren. Min far, husmandsøn fra Sanderum, kaldte ham for en burgøjer med burgøjservaner.

Sandheden var den, at Gunnar Hammerich var i slægt med alt, hvad der betød noget i Danmark de sidste 150 år. Slægten Hammerich stammede oprindeligt fra Holsten, idet Gunnar Hammerichs tipoldefar, en snedker, indvandrede og dannede familie her, men den danske betydning fik slægten først, da en anden tipoldefar, storkøbmanden Just Michael Aagaard, købte hovedgården *Iselingen* ved Vordingborg af baron Iselins arvinger. Iselingen var en del af ryttergodset Vordingborg Slot, nedrevet og genopbygget. Det, Aagaard købte i 1809, var en nyopført bygning efter en brand.

Iselingen tilhørte slægten Hammerich indtil 1912, hvor den blev solgt til grosserer Moresco. I dag tilhører gården grev Chr. Ahlefeldt-Laurvig. På Iselingen kom de såkaldte »guldalder-kunstnere«. Her kom Oehlschlæger og læste sine værker op, her kom H.C. Andersen, Thorvaldsen



*Gipsmodel af filminstruktøren Carl Th. Dreyer. Ærøskøbing Rådhus. Det var busten af bronze, der blev stjålet fra Studenterforeningen.*

med Stampedes fra Nysøe, Christian Winther, Poul Martin Møller, Hauch, Carl Ploug. Malerne Constantin Hansen, Roed, Carl Bloch og gamle Skovgaard og billedhuggeren H.V. Bissen. Ministrene Hall og Monrad og mange andre. Rahbekkerne ikke at forglemme. Her stiftedes venskaber og ægteskaber; her voksede Gunnar Hammerichs far, etatsråden op, og her kom han selv i sin barndom og ungdom. Selv om kunst og kultur sad i højsædet på Iselingen, glemte man ikke almindelig næstekærlighed eller samkvem med omegnens bønder. Alle var velkomne på Iselingen.

Med denne kulturelle baggrund, var det uforståeligt for mange, at Hammerich slog sig ned i Ærøskøbing, først som feriestogende, senere som fastboende.

Men han fik jo besøg af efterkommerne af disse åndspersoner, især på fødselsdagen, som næsten var ved at udvikle sig til byens nationaldag.

Ihvertfald ventede byen sig alt muligt, når dagen nærmede sig. Skøre påfund som at lade Hammerich køre rundt i en grisevogn, ledsaget af en engel med blå vinger og en palmegren. Eller betale udråberen for at kundgøre de mærkværdigste ting eller sætte lige så mærkværdige annoncer i den lokale sprøjte. Efterhånden blev det dog nødvendigt at sætte festlighederne i system, og der blev dannet en festkomitee, som bestod af de to fastboende, Jacob Jørgensen og Sophus Paulsen, og københavneren, civilingeniør og forfatter Allan Bock (1890-1982), Hammerichs ven fra den tidligste ungdom. De tre forberedte sig i god tid; de skrev vers og sketches og morede sig glimrende undervejs. Depecher røg frem og tilbage mellem Ærøskøbing og København. Livet omkring denne unge billedhugger blev et åndehul for min far og Sophus Paulsen. De var fremmede, og her skete sjældent noget resten af året. De har småkædet sig. Især far, som kun havde mig og sin kunst at tage vare på, hvorimod Sophus Paulsen havde en syg kone og flere børn. Det var derfor et beklageligt afbræk i forlystelserne, at Hammerich drog til Sydamerika, selv om han flittigt skrev til alle vennerne. Han skrev om det muntre liv i det fremmede, om sine kunstneriske successer; han spurgte til Ærøskøbing, og – sagde min far – alle brevene endte med en eller anden tjeneste, han skulle gøre Hammerich. Rende her og der og sige besked om ditten og datten, sørge for at der blev sendt flere foustager fulde af en speciel lerart, der findes ved Vesterstrand, ned til Brasilien eller Argentina. Far hadede disse jobs, fordi de krævede lange samtaler med folk, han ellers ikke talte med. Far var reserveret og genert, havde ikke Hammerichs altfavnenede væsen eller Paulsens evner som »folketalere«. Jeg fik en høj stjerne hos Hammerich, fordi jeg, skønt teenager, skrev lange breve til ham med alle de små nyheder, som far enten ikke kendte eller interesse-rede sig for, men som Hammerich morede sig over i sin udlændighed. Hvem der gik med hvem, hvem der havde fået en lille, hvem der havde været fuld hvornår, om byens hunde og katte og anden sladder.

Festkomiteen og flere af de gæster, der plejede at celebrere d. 11. juli, blev nu enige om, gennem korrespondance, at det ikke kunne blive ved med at gå at have tre huse stående uden liv og sang og klang, og man besluttede at fejre fødselsdagen 1927, selv om fødselaren ikke kunne deltage. Ærøboerne rystede på hovederne, sikke noget pjat! Jamen, svarede festkomiteen, sådan gør man da overalt i verden på ambassaderne;



Stue på 1. sal i Hammerichs Hus. Sofaen er fra Marstal, de 5 ens stole er lavet i Kiel til et bryllup i Ærøskøbing ca. 1830. På bordet et gammelt fransk røgelseskar. Over sofaen en reproduktion af Rafael. På siderne to tegninger af M. Rørbye, Athen og Akropolis 1834. To silhuetter klippet af Hammerichs søster, malerinden Magdalene Hammerich og forestillende fru Ems Hammerich, f. Jochims (v) og fru Pauline Hammerich, f. Møtmark. Det lille blomsterbillede er rimeligvis af blomstermaleren J.L. Jensen (1800-1856).

man fejrer da kongens eller præsidentens dag, selv om den pågældende ikke er til stede.

Hammerich var på det tidspunkt ugift, men havde en sød veninde, Emma Jochims. I de tider rettede man sig endnu nogenlunde efter forældrene, når det drejede sig om ægteskab, og især når det var blandt aristokratiet. I etatsrådindens øjne var Emma Jochims for borgerlig; hendes far var røgmand, men etatsrådinden håbede på, at hendes kære dreng ville komme på andre tanker ude i den store verden blandt rige folk. Men det skete bare ikke. Det var kærlighed, og Emma Jochims blev fru Hammerich i 1928. Da var etatsrådinden død. Sønnen var kaldt hjem på grund af moderens sygdom, men nåede ikke frem, før det var sent.

Men tilbage til fødselsdagen 1927. Emma Jochims var også med til forberedelserne, og hun og Allan Bock mødte op i god tid, og så gik den ellers løs.



Man lavede et falsum, et brev på vers fra Hammerich. Det var fars værk og gik på melodien »Hvad vil du i den grønne skov Jeanette«, og Allan Bock forfattede et brev fra gæsterne, og gæsterne lo, så de næsten ikke kunne synge – og ganske særligt, fordi Allan Bock forlangte, at hvert andet vers skulle synges på menuetten fra Elverhøj, hvert andet på »Vort Fødeland var altid rigt«. Begge sange med alle gæsters autografer blev sendt til Sydamerika; da vidste ingen, at Hammerich kom hjem i december samme år.

Hammerich fik travlt, da han kom hjem. Boet efter moderen, hans eget bryllup, busterne som skulle hjem fra Sydamerika. Han havde dem alle i gips.

Herhjemme fik Hammerich også mange bestillinger, og han har placeret sig som en meget fin og dygtig portrætbuste-kunstner. Han har givet en masse kendte mennesker, videnskabsmænd, politikere, præster, forretningsfolk, konger og dronninger, Chr. d. 10. og dronning Alexandrine. Kongens buste står i Løjt-Kirkeby skole. Fred. d. 9. i relief til Ærøskøbing byrådssal. Dette relief afslørede dronning Margrethe, da hun og prinsen i 1972 var på officielt besøg.

Nævnes skal også den fornemme buste af filminstruktøren Carl Th. Dreyer. Denne store kunstner, men indesluttede menneske, fik Hammerich et vist venskabeligt forhold til, mens han modellerede ham efter bestilling fra den danske filmindustri, som skænkede den færdige bronzebuste til Studenterforeningen, da Dreyer fyldte 75 år. Han var i forvejen foreningens æreskunstner. Busten blev desværre stjålet i 1970, men gipsmodellen findes i Ærøskøbing. Gunnar Hammerich har også lavet allegoriske kompositioner og anden udsmykning, tegnet mindestene og gravstene. Desuden findes en del store kvindefigurer fx. på 5. Juni Plads, i Hostrups Have og på Oxford allé, alle i København. I Ærøskøbing Plejehjems atriumgård findes også en kvindefigur i sandsten. I Ærøskøbing havneanlæg ses en buste af digterpræsten Anders Arrebo, der var født i Ærøskøbing år 1587, og en mindesten over de omkomne fra rutedamperen RISEs minesprængning under 2. verdenskrig. På »Visdomskilden«s gavl (den gamle skole på Torvet) findes et relief af Ærøes første mand på tinge, assessor Steenstrup. På Olde bakke en mindesten over Ærøes samling i 1749-50, da kong Frederik d. 5. købte den sidste del af de fire enklaver, øen var inddelt i fra 1633. I nærheden ligger Rise skole, der har et



146 gipsmodeller udstillet i Rådhusets kælder. Udstillingen er kun tilgængelig i Rådhusets åbningstider. De to store buster for enden af væggen er t.h. Brorson, t.v. Anders Arrebo. Busterne fylder 2 værelser.

stort sandstensrelief, og i havneanlægget i Marstal en mindsten over de marstalske søfolk, der satte livet til under anden verdenskrig. Teksten på denne sten er forfattet af Marcus Lauesen.

Hammerich blev ved med at samle på antikviteter. Han kunne slet ikke lade være med at købe eller tiltuske sig gamle ting, selv om han og hans kone savnede penge til husholdningen eller til tøj. Hammerich var ikke selv interesseret i mad eller tøj, men han ville nødig undvære en cigar eller et godt glas, det hørte med til den lette og lystige stemning, han satte så højt. Og hans kone, Ems, glædede sig med ham, når han havde gjort et kup, selv om hun ofte kaldte samlingen for »noget gammelt møg«. Hun rengjorde og pudsede det hele og fandt sig i afsavn samtidig med, at hun var det hyggelige og vittige midtpunkt ved festlighederne i »det røde hus på hjørnet«.

*Hammerich's Hus*, som de tre bygninger nu kaldes, huser en mægtig samling, en afsluttet samling, i modsætning til et museum, og det er næsten ufatteligt, at én mand har nået at få fat i så meget og i så forskellige ting, for det drejer sig ikke om køb af hele møblelementer eller dødsboer; det er ting, der oftest er købt styk for styk. Da samlingen består af effekter fra forskellige dele af Danmark og fra forskellige fremmede lande, som Gunnar

Hammerich har besøgt, er den ikke et udtryk for gammel ærøsk købstadskultur. Men der er mange interessante og kostbare sager, fx. ca. 3000 fliser, de fleste hollandske (også enkelte fra Kellinghusen) og indkøbte i Tyskland eller i Sønderjylland, da man ikke på Ærø har anvendt fliser som vægbeklædning i så høj grad som fx. i Sønderjylland. Her er også en fin glassamling og en del Stettinergods. Det er interessant at erfare, at Ærø er den del af landet Danmark, der (ifølge den kendte østtyske etnolog dr. Wolfgang Rudolph) har det største antal Stettinergods i forhold til øens størrelse, nemlig ca. 80 registrerede stykker, fordelt over 4 museer (el. samlinger) og private hjem. Heraf findes de 28 stk. i Hammerichs Hus. Gunnar Hammerich har selv tegnet og med oliekridt farvelagt mere end 800 gengivelser af effekterne, og dertil har han brugt en gammel protokol, som hans far etatsråden engang havde købt, men ikke brugt. Den har lyseblå blade med røde linier, og hvor mærkeligt det end lyder, er netop dette papir en fin baggrund for de overordentlig smukt udførte tegninger. Bogen ligger i en montre på Rådhuset. En gang om ugen bliver der vendt et blad, dels for at interesserede kan få lejlighed til at se andre tegninger, dels for at skåne disse for vedvarende lys.

Festlighederne fortsatte i »det røde hus«, indtil Gunnar og Ems Hammerich i 1942 flyttede til Ærøskøbing som fastboende. Hammerich havde nu købt sit 4. hus i byen, nemlig halvdelen (nr. 44) af patricerejendommen 44-46 i Vestergade, bygget 1784. Så svigtede man helt »det røde hus på hjørnet« og forlagde festlighederne i »Palæet«, som min far kaldte det, samtidig med at han udnævnte Hammerich til »bedsteborger«. Nu var der ikke noget ved noget, syntes far og de andre gamle venner. Fødselsdagen var ikke mere, hvad den havde været. Nogle af de gamle – pionererne – var døde eller flyttet fra øen; nye folk var indlemmet i »klubben«, folk som ikke havde det rette humoristiske sindelag, men som blev fornærmet over viserne og de godmodige drillerier. Man kunne ikke more sig så godt eller ihvertfald ikke på gammeldags maner i de fine møbler fra Iselingen, de veldækkede borde med damaskeslug, slebne glas, sølv og porcelæn. Det var ikke som de nøgne, slidte egetræsborde, hvor man drak af de primitive krus, som Hammerich selv havde lavet til de »nærmeste« venner, dem der havde overnattet i huset. Kun de lokale venner slap for overnatningsbetingelserne. Nu hænger krusene – 97 ialt – på bjælkerne i det gamle hus.

I 1945 købte Hammerich så den lokale biograf Ærø Kino (hus nr. 5), som han selv drev, indtil den i 1971 blev solgt til Møntvaskeri. Mange vil med smil erindre Hammerich i billethullet med en stor cigar i den ene mundvig og spekulationsrynker i panden. Trods købmandsuddannelsen kunne det nu nok være svært at hitte ud af, hvad farmand skulle betale, når både han, mor og 2 børn skulle indenfor i varmen – ind i salen, som nok havde landets mest særprægede udsmykning. En nøgen pige midt på gulvet (egen produktion) og på væggene abstrakte kompositioner i malet træ. Kunstneren var Yan. Disse dekorationer hænger nu i aulaen på Gelsted skole på Fyn. Det var ikke alene udsmykningen, der var ejendommeligt; det gjaldt også maskineriet. Der skulle tit spoles om; der var pauser, og forbindelsen til operationsrummet var publikums trampen i gulvet. Var lyset eller lyden væk, blev det meddelt operatøren på denne måde; han kunne fornemme vibrationerne, og han rettede på lyset; hvis der så kom ny trampen, var han klar over, at det var lyden, det var galt med.

I sin københavertid var Gunnar Hammerich i bestyrelsen for Dansk Billedhuggersamfund, for Charlottenborgs udstillingskomite, i Kunstakademiets jury og i bestyrelsen for Dansk kirkegårdskultur. I Ærøskøbing blev han den første formand for Ærøskøbing-fonden. Han arbejdede ihærdigt for at bevare byens fine gamle købstadsmiljø; han greb ind, når folk ændrede døre og vinduer eller satte forretningskilte op, og folk blev sure og mente ikke, det tilkom ham at blande sig i deres privatliv. Han fik fjender, men fortsatte sit arbejde med bevaringen. Men i 1970 fik man pludselig – også i Ærøskøbing – øjnene op for, hvilken betydning han havde haft for byen, og man gjorde ham til æresborger – den første i byens historie.

Ems var død i 1962, og Hammerich giftede sig med Christine Groule f. Espensen, og ægteparret skænkede i 1966 de tre sammenbyggede huse med alt inventar samt alle gipsmodeller af Hammerichs arbejder gennem tiderne, til Ærøskøbing kommune, som nu driver Hammerichs Hus som en offentlig tilgængelig samling med bestyrelse og kustode.

De 146 gipsmodeller er udstillet i kælderen under Rådhuset og kan besees i Rådhusets åbningstider. Fru Christine Hammerich skænkede et portræt af Hammerich, malet 1931 af Jacob Jørgensen til Rådhuset.

Gunnar Hammerich døde 1977, 84 år gammel, og han ligger begravet sammen med fru Ems på Ærøskøbing kirkegård.

Gunnar Hammerich var ridder af Dannebrog.

*Kildestof:*

Den blå Bog

Niels Th. Mortensen: Billedhuggeren Gunnar Hammerich. Munksgaard 1947.

Tove Kjørboe: Træk af livet på Iselingen fra 1810 til 1912. Historisk Samfund for Præstø Amt. Årbog 1969-70.

Tove Kjørboe: Jacob Jørgensen som Kunstner og Far. Fynske Årbøger 1961.

Endvidere samtaler med Gunnar Hammerich, som forfatteren har kendt i 60 år.

*Bilag:*

11. juli 1927.

BREV  
fra  
Braziliens Phidias'  
til  
Vennerne i Kjøbing

*Mel.: Hvad vil du i den grønne skov, Jeanette?*

Kære venner i den kolde, danske sommer,  
ta' og sig mig: hvordan står det te'?  
Det er sørgeligt men sandt, jeg ikke kommer,  
ikke da så vidt, som jeg kan se.  
Ak nej, ak nej – det er så lang en vej.  
Dog venter jeg, I mødes allesammen  
min fødselsdag den 11. juli – jamen  
skyl sorgen ned og hold i fryd og gammen  
et gilde og gå ikke hjem før tre.

Er der ikke hændet noget godt i Gyden,  
Gyden, Gyden med det røde hus?  
Kan man stadig kende konerne på lyden,  
lyden, dyden, lyd af skørtebrus?  
Ak ve, ak ve – alt det, der kunne ske.

*Billedhuggeren Gunnar Hammerich og Æraskøbing*

Har Røhling stadig held med sine boller?  
 Hvor slår den kære Fich<sup>2</sup> nu sine folder?  
 Og er der endnu sorte får, der solder  
 hver aften og går aldrig hjem før tre.

Doktor Olrik er vel færdig med at save,  
 save, rave folk i tarmene?  
 Går hr. Krabbe<sup>3</sup> endnu med borgmestermave,  
 mave og de næser, som I ve'?'  
 Ak ve, ak ve, kan for næser se?  
 Har Larsen<sup>4</sup> fået fart i sin forretning?  
 Har Anna Madsen<sup>5</sup> øget sin besætning?  
 Hvad Snippen<sup>6</sup> råber er vel stadig gætning?  
 Er tiden gået godt for Jørgen Je'?'<sup>7</sup>

Hvordan lever Sophus<sup>8</sup> med de mange pligter,  
 Jacob<sup>9</sup> og hans sure snaddes røg?  
 og går Allan<sup>10</sup> stadig rundt som lyrisk digter?  
 laver Arnoff<sup>11</sup> aldrig mer halløj?  
 O ve, o ve – det er bedrøvelse.  
 Og Tove<sup>12</sup> er hun stadig lige næbbet  
 og træder klodset fruene på slæbet,  
 og har den unge Tom<sup>13</sup> sig ej bestræbet  
 for snart at gå i havn med Abba Creutz?<sup>14</sup>

Se, trods skumleri blandt hjemlig-onde jætter  
 og filistres syrlige kritik,  
 har jeg dog haft held med mine gips-portrætter,  
 det erkender hver et kyndigt blik.  
 Ej, ej-ej, ej, det vented I nok ej?  
 Og tænk jer, når jeg står og skovler dalerne,  
 for busterne af niggergeneralerne,  
 står niggerne og dikker pænt med halerne,  
 lo-y-alt – ærbødigt dikke, dikke dik!

Nu må I jo huske på i Argentina  
 i Brasilien, Chile og Peru,  
 der har man jo mange sære ting at grine a',  
 men en skulptur så man ej før nu.  
 Se, se-se, se-nå går det sådan te'?'  
 Ja, I ka' tro, at jeg er med på noderne,  
 og niggerne de blotter – altså hoderne.  
 Mit æsel løfter værdigt – stolt på koderne,  
 det ved, det bærer Gunnar Phidias.

Da her nu er nok af både guld og ære  
 for jer sydamerikanske ven,  
 så vil I vel spørge, hvor det da kan være  
 at jeg længes rædsomt hjem igen?  
 Ak ve, ak ve, forstår I ikke det?  
 Hvad er så skønt som Ærøs hvide klinger,  
 hvad er så frisk som Ærøs hvide vinter,  
 selvom man så må døje Jacobs finter,  
 og alt det andet skidt, der følger med.

Kære venner i den kolde, danske sommer  
 vær nu ikke alt for trist i hu.  
 Husk et mægtigt sold jeg giver, når jeg kommer,  
 selvom det ej bliver ligenu.  
 Hvornår, hvornår? måske til næste år.  
 Drik mange sjusser, øv jer i at kæve den,  
 sky thevandspjask, det skader bare leveren,  
 og man blir kedelig og tynd i kneveren.  
 Med venlig hilsen Gunnar Hammerich.

*Jacob Jørgensen*

1. Græsk billedhugger, der levede c. 500 år f.Kr.
2. En gl. mand, der boede i det lille hus, som H. senere købte. F. fik et par års fængsel for usædelig omgang med drenge.
3. Herredsfuldmægtig.
4. Købmand på Torvet.
5. En letfærdig dame, der boede i Dukkehuset og var gift med
6. Rasmus Jepsen, der var byens sidste udråber.
7. En sinke ved navn Jørgen Christensen, der boede på Fattiggården og havde en lille indtægt ved at tømme folks W.C. spande.
8. Kunstmaler Sophus Paulsen.
9. Kunstmaler Jacob Jørgensen.
10. Forfatteren Allan Bock.
11. Arnoff Thomsen, billedhugger med sommerhus i Nørregade (Eriksen).
12. Hvem mon?
13. Tegneren Chr. Tom-Petersen. Var første gang gift med
14. Abba Creutz, søster til nuv. boghandler Creutz og fru Edle Friderichsen.